

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset on kuvattu selvityksessä eri toimijoiden näkökulmasta kattavasti.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Selvityksessä on kuvattu hyvin opettajarekisteriin liittyviä haasteita.

On tärkeää varmistaa se, että rekisteri pysyy ajantasaisena sekä selkiyttää kenen vastuulla rekisterin ajan tasalla pitäminen on. Työnantajana meitä huolettaa mahdollinen tietojen keräämiseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyvät asiat. Millä varmistetaan tietojen kerääminen ja tietojen oikeellisuus ilman työllistävää manuaalista työtä. Haasteena on, miten kelpoisuustiedot (esim. siirtymäsääntöjen tuottamat kelpoisuudet) tulevat rekisteriin oikein. Tämä vaatisi vielä lisäselvitystä ja ratkaisuehdotuksia. Nämä haasteet vaatisivat tarkennuksia ennen asian edistämistä. Rekisterin pitäminen ei saa lisätä työtä kunnissa, ei saisi olla manuaalista eikä tuoda lisätehtäviä työnkuviin.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Olemme samaa mieltä siitä, että opettajarekisterin olisi tarkoituksenmukaista sisältää kaikki henkilöt, jotka toimivat kouluissa niissä viroissa ja toimissa, joista on annettu kelpoisuusmääräykset.

Selvityksen mukainen vaihteistaminen olisi mielestämme tarkoituksenmukaista.

4) Opettajarekisterin sisältö: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Opettajan työhistoria- ja kelpoisuustiedot on kuvattu sisällössä hyvin ja kattavasti. Edelleen haluamme nostaa esille tietojen ylläpidon haasteet. Onko kaikki kerättävä tieto tarpeen tallentaa rekisteriin (esim. tiedot virkasuhteista: ”toimiiko erityisopettajana?” sekä sellaiset yksityiskohtaiset tiedot, jotka voivat muuttua usein, jolloin tietojen luotettavuus vähenee). On huomioitava se, että tästä ei saa tulla työnantajille kohtuuttomasti lisätyötä. Rajapinnat tulisi saada toimimaan siten, että tietojen siirtyminen vaatisi mahdollisimman vähän manuaalista tarkistusta ja työtä.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

-

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Selvityksessä on kerrottu rekisterin aiheuttavan kustannuksia työnantajalle, mutta selvityksen perusteella ei voida arvioida, kuinka suurista kustannuksista ja työmäärästä on kyse. Kunnalle ei saa tulla tästä lisätyötä, eikä lisäkustannuksia, vaan valtion tulee vastata rekisterin toteuttamisen ja ylläpidon kustannuksista, kuten myös tiedonkeruuseen liittyvistä sähköisistä järjestelmistä.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

Nykyinen tiedonkeruu ei mielestämme palvele luotettavasti ja kattavasti tarkoitustaan. Suunniteltu rekisteri voisi olla hyvä vaihtoehto tiedonkeruulle, kun yllämainitut haasteet otetaan huomioon.

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Opettajarekisterin perustamista perustellaan sillä, että se tukee koulutustarpeiden ennakointia, kansallista koulutuksen kehittämistä, kasvatuksen ja koulutuksen arviointia, sekä

opettajakoulutuksen ja koulutuksen tutkimuksen kehittämistä. Kaupunki ei näe omaa tarvetta tällaiseen rekisteriin. Opettajarekisterin perustaminen ja ylläpito ei saa aiheuttaa kustannuksia kaupungille.

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla [Opettajarekisterin perustaminen ja ylläpito ei saa aiheuttaa kustannuksia ja lisätyötä kaupungille.]

Syrjänen Nina
Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala